

Finansista

spółka z o.o.

Specjalistyczne Biuro Rachunkowe

16 czerwca 1997

EKSPERTYZA

dla Banku Staropolskiego SA w Poznaniu dotycząca lokat systemowych
na dzień 31 grudnia 1996 r.
w Komercyjnym Banku Kredytowo Inwestycyjnym SA
z siedzibą w Charkowie ul. Marianienko 4a,

sporządzona przez Specjalistyczne Biuro Rachunkowe Finansista sp. z o.o.
w Poznaniu ul. Fredry 12.

1. Ustalenia wstępne

Bank Staropolski SA w Poznaniu pismem z dnia 27.5.1997r. l.dz. 694/97 zlecił przygotowanie ekspertyzy w zakresie lokat systemowych Banku Staropolskiego SA w Komercyjnym Banku Kredytowo Inwestycyjnym SA w Charkowie zwanym dalej KIB - Bankiem, w kontekście Zarządzenia Nr 13/94 Prezesa Narodowego Banku Polskiego z dnia 10.12.1994r. w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków (Dz.Urz. NBP nr 23 poz. 36 z późn. zmianami) według stanu na dzień 31.12.1996 r.

Z ramienia firmy Finansista ekspertyzę opracowali biegli rewidenci mgr Mieczysław Pieńkowski i mgr Jerzy Birgfellner.

- Auditing
- Doradztwo podatkowe
- Ekspertyzy ekonomiczno-finansowe
- Prywatyzacja przedsiębiorstw
- Wycena majątku
- Wydawnictwa ekonomiczne
- Szkolenia
- Prowadzenie ksiąg handlowych ksiąg przychodów i rozchodów
- Postępowanie likwidacyjne i upadłościowe

Dane identyfikacyjne:
„Finansista Spółka z o.o.”
ul. Fredry 12
61-701 Poznań
NIP: 778-01-48-896

Konto: PBG Łódź O/Poznań 10801369-1528-27001-801000-111

tel.: (0-61) 52-22-23
fax: (0-61) 521-653

Podstawą opracowania ekspertyzy była przedłożona przez Bank Staropolski dokumentacja, a w szczególności:

- stan lokat w KIB- Banku
- umowa o współpracy z dnia 14.1.1994r. pomiędzy Bankiem Staropolskim i KIB Bankiem
- umowa z dnia 9.3.1994r. pomiędzy stronami jw. określająca system, zabezpieczeń
- umowy o lokatach terminowych w KIB- Banku.
- opinia o oprocentowaniu p.t. Auto - Kredyt Polska z dnia 2.5.97r. wydana przez Prof. dr hab. Macieja S. Wiatra Katedry Bankowości Szkoły Głównej Handlowej.
- opinia prawna w sprawie systemu organizacji i finansowania sprzedaży ratalnej samochodów osobowych Auto Kredyt Polska z dnia 23.5.1997r. sporządzona przez kancelię Prawniczą Domański, Szubielska i Wspólnicy.
- opinia prawna o działalności której dotyczy Program działania Invest Banku SA i Banku Staropolskiego SA w ramach systemu Auto Kredyt Polska opracowana dnia 28.5.1997r. przez Departament Prawny Narodowego Banku Polskiego.
- inne dokumenty wykorzystane przy opracowaniu ekspertyzy, na które biegli powołują się w dalszych ustaleniach

II. Ustalenia

1. Według zapisów księgowych Banku Staropolskiego na dzień 31.12.1996r. lokaty systemowe w KIB Banku

wynosiły:

- w USD 92.245.936.52 po przeliczeniu na PLN	265.253.190.45
- w DEM 96.980.224.17 po przeliczeniu na PLN	<u>179.413.414.75</u>

R A Z E M	444.666.605.20
-----------	----------------

Stan tych lokat jest prawidłowo potwierdzony zgodnie z wymogami Zarządzenia Nr 1/95 Prezesa NBP z 16.2.1995r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości banków i sporządzania informacji dodatkowej (DZ.Urz. NBP Nr 4 poz. 8 z późn. zmianami).

2. Bank Staropolski lokaty te zakwalifikował na dzień 31.12.96r., podobnie jak i w poprzednich okresach jako aktyw niezagrożony w rozumieniu Zarządzenia Nr 13/94 Prezesa NBP z dnia 10.12.1994r. w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane w działalnością banków.
3. Zapoznaliśmy się z ustaleniami zawartymi w protokole z inspekcji przeprowadzonej w Banku Staropolskim przez GINB Zespół w Szczecinie, oraz z wyjaśnieniami Banku Staropolskiego do tegoż protokołu datowanymi 12.5.1997r.

-
4. Zarządzenie Nr 13/94 Prezesa NBP z 10.12.1994r. w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków ma na celu tworzenie i utrzymywanie rezerw równoważących skutki wynikające z działalności banków dla zapewnienia bezpieczeństwa gromadzonych w nich wkładów oszczędnościowych i lokat. Przy ustaleniach ryzyka bankowego należy uwzględniać dwa niezależne od siebie kryteria:
- terminowość spłaty kapitału i odsetek
 - sytuację ekonomiczno - finansową dłużnika
5. W odniesieniu do tych kryteriów przedstawiamy nasze ustalenia w sposób następujący:
- a. lokaty terminowe Banku Staropolskiego w KIB Banku były każdorazowo potwierdzone umowami zawierającymi warunki, a więc zasadami oprocentowania i terminem zapadalności.
- W związku z systemem ratalnej sprzedaży samochodów zakładającym współpracę i określającym rolę podmiotów w nim uczestniczących t.j. banków Krajowych Banku Staropolskiego i Invest Banku oraz partnera zagranicznego KIB- Banku, jak również spółek kapitałowo i gospodarczo powiązanych z „Systemem”, Bank Staropolski nie żądał zwrotu lokat w terminach wymagalności. Realizacja poszczególnych umów o lokaty została potwierdzona przypisem należnych odsetek, które wraz z kapitałem zostały na podstawie nowych umów między stronami zdeponowane w KIB - Banku jako nowe lokaty terminowe na zasadach każdorazowo określonych stosownymi umowami.

Zdaniem naszym zasady te nie naruszały obowiązujących przepisów, a księgowa ich ewidencja była zgodna z Zarządzeniem Nr 1/95 Prezesa NBP z 16.2.1995r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości banków i sporządzanie informacji dodatkowej. Znajduje to potwierdzenie w piśmie NBP z dnia 15.1.97r. znak DP-S-24/97.

Na dzień 31.12.1996r. występują lokaty:

- w DEM w których terminy zapadalności ustalone zostały na rok 1997r. z najdalszym terminem do 4.9.1997r.
- w USD j.w z najdalszym terminem do 1.9.1997r.

Naszym zdaniem dotychczasowy przebieg obsługi tych lokat ma charakter poprawny, zgodny z wolą stron wyrażoną w formie umów dla każdej lokaty występującej na dzień 31.12.1996r.

6. Standing KIB Banku podlegał systematycznemu monitorowaniu przez Departament Ekonomiczny Banku Staropolskiego, a przedkładane informacje, w tym ostatnia na dzień 31.12.96r. nie wskazują na istotne zagrożenia dla lokat Banku Staropolskiego.

Do dnia 10.3.1997r. Bank Staropolski posiada gwarancję Banku Rolno - Przemysłowego SA Ukraina dla Rejonu Charkowskiego na lokaty w KIB Banku do kwoty 50.000.000 USD co w przeliczeniu na PLN stanowi 143.750.000, przy faktycznym stanie lokat na 31.12.1996r. wynoszącym 444.666.605.20 i pokrywa je w granicach 32,3%.

Faktycznym jednak zabezpieczeniem lokat jest system powiązań kapitałowo - gospodarczych podmiotów współdziałających w ramach Systemu Auto Kredyt Polska.

Badanie tego systemu nie było przedmiotem naszej ekspertyzy.

Zapoznaliśmy się z przedłożonymi opiniami wymienionymi na wstępie ekspertyzy, z których wynika, że system Auto Kredyt Polska nie narusza norm prawnych, rola w nim Banku Staropolskiego jest zgodna z prawem bankowym, a w szczególności stan lokat niewątpliwie mających charakter znacznej koncentracji nie narusza postanowień art. 35 ustawy, przy czym szczególną uwagę przywiązujemy do oceny zawartej w opinii prawnej Departamentu Prawnego NBP omawiającej stan zabezpieczeń w sposób następujący.

Został stworzony system zabezpieczeń, którego przeznaczeniem jest zapewnienie zwrotu środków ulokowanych przez Bank Staropolski SA na rachunku Kredytowo - Inwestycyjnego KIB Bank w Reiffeisen Centobank SA w Warszawie. Obejmuje on:

1. przewłaszczenie (przez głównych akcjonariuszy Invest - Banku SA) 345.200 akcji Invest-Banku SA , a w dacie przewłaszczenia rynkowa wartość tych akcji została wyceniona na 310.680.000,- PLN.
2. cesję (na rzecz Banku Staropolskiego S.A.) wierzytelności przysługujących Spółkom z o.o.: Auto-Kredyt Polska, Konsorcjum Inwestycyjnego „Auto- Finance”, Polskie Towarzystwo Samochodowe PTS i Capital Finance na podstawie umów, którymi wierzytelności te

zostały nabyte od Invest-Banku SA: dodatkowe zabezpieczenie stanowią 4 weksle in blanco wystawione przez te Spółki.

3. poręczenia udzielone przez Polskie Towarzystwo Samochodowe Konsorcjum Spółdzielcze w Bydgoszczy i Fundusz Poręczeń Inwestycyjno - Eksportowych Korporacja Spółdzielcza w Warszawie, do łącznej wysokości 10.000.000,- PLN i 20.000.000,- USD.
4. zobowiązanie głównych akcjonariuszy Invest Banku SA, o których mowa w pkt. 1, do ustanowienia i zablokowania na rzecz Banku Staropolskiego SA lokat terminowych, na które w latach 1997-2002 będzie przelewane 75% dywidendy przypadającej tym akcjonariuszom z podziału zysku Invest - Banku S.A.

Umowy, którymi ustanowiono te zabezpieczenia, zostały zawarte prawidłowo i skutecznie. Łączna wartość zabezpieczeń znacznie przewyższa kwotę ulokowaną przez Bank Staropolski S.A. na rachunku KIB Banku.

III. Konkluzja Koncowa

Działalność bankowa, podobnie jak każdy inny rodzaj działalności obarczone jest pewnym elementem ryzyka.

Ustalenie granic ryzyka określone Zarządzeniem nr 13/94 Prezesa NBP z dnia 10.12.1994r. w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków pozostawia bankom pewien zakres swobody w ocenie występującego ryzyka.

Bank Staropolski uznał, że lokaty terminowe w KIB-Bank nie wymagają stworzenia rezerw z uwagi na dostateczny system zabezpieczeń i formę ich obsługi.

Zdaniem naszym dotychczasowa obsługa lokat polegająca na systematycznym ich odnawianiu za zgodą stron nie narusza kryterium terminowości spłaty kapitału i odsetek. Nie stwierdziliśmy również istotnego zagrożenia standingu KIB-Banku, przy jednoczesnym posiadaniu gwarancji udzielonych przez Bank Rolno - Przemysłowy Ukraina, które obejmują na dzień 31.12.96r. 32,3% kwoty lokat.

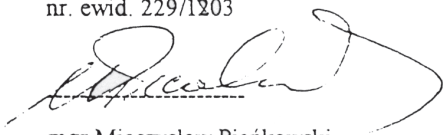
Nie badaliśmy systemu sprzedaży ratalnej, ale przedłożone nam opinie wskazują na jego zgodność z przepisami prawa, a z opinii Departamentu Prawnego NBP wynika, że wartość zabezpieczeń przekracza kwotę lokat.

Naszym więc zdaniem na dzień 31.12.1996r. nie występował wymóg utworzenia rezerw na lokaty w KIB - Banku.

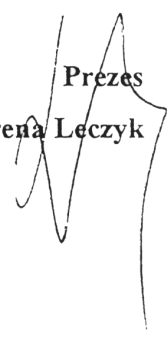
Biegli rewidentzi:

mgr Jerzy Birgfellner
nr. ewid. 229/1203

mgr Mieczysław Pieńkowski
nr. ewid. 3122/1009

Prezes
mgr Irena Leczyk

Poznań, dnia 16 czerwca 1997r.